

**ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร**

**Factors Influencing the Digital Organization of Educational Institutions under
the Kamphaeng Phet Secondary Educational Service Area Office**

¹กนกรัตน์ หงษ์ยนต์ และ ²พฤตพิพล พฤตพิกุล

¹Kanokrat Hongyon and ²Pruettipol Pruettikul

^{1,2}คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

^{1,2}Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University.

¹Corresponding Author's Email: 664140122@live.kpru.ac.th

Received: November 26, 2025; **Revised:** December 27, 2025; **Accepted:** February 19, 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร 2) ศึกษาความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกับความเป็นองค์กรดิจิทัล 4) สร้างสมการพยากรณ์ความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา การวิจัยเป็นแบบเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหาร 21 คน และครู 286 คน ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยด้านการสร้างเครือข่ายในการบริหารเทคโนโลยีดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยมาก รองลงมาคือภาวะผู้นำทางดิจิทัล งบประมาณ และกฎหมายและนโยบาย ส่วนปัจจัยด้านการแข่งขันทางดิจิทัลน้อย 2) ความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยด้านกระบวนการจัดการดิจิทัลมาก รองลงมาคือความเป็นพลเมืองดิจิทัล และทรัพยากรเทคโนโลยีดิจิทัล ส่วนวัฒนธรรมองค์กรดิจิทัลน้อย 3) ปัจจัยทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ปัจจัยด้านงบประมาณ ภาวะผู้นำทางดิจิทัล และกฎหมายและนโยบาย สามารถร่วมกันพยากรณ์ความเป็นองค์กรดิจิทัลได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่า $R = .80$ อธิบายความแปรปรวนร้อยละ 63 องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยนี้ช่วยสะท้อนแนวทางการพัฒนาองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ในการกำหนดนโยบาย วางแผนบริหารจัดการ และพัฒนาภาวะผู้นำทางดิจิทัล โดยมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้องเหมาะสม มีจริยธรรม ความรับผิดชอบ และการทำงานร่วมกันอย่างมีสติ ส่งผลให้การบริหารและการจัดการศึกษาเกิดประสิทธิภาพ โปร่งใส และยั่งยืน อันสอดคล้องกับหลักมรรค 8

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล; ความเป็นองค์กรดิจิทัล; สถานศึกษามัธยม

Abstract

This research aimed to 1) examine the factors affecting the digital organization of schools under the Office of Kamphaeng Phet Secondary Educational Service Area, 2) investigate the digital organization level of these schools, 3) study the relationships between the influencing factors and the digital organization, and 4) develop a predictive equation for the digital organization of schools. The study employed a quantitative approach. The sample consisted of 21 administrators and 286 teachers, selected through proportional stratified random sampling. Data were collected using a five-point Likert scale questionnaire. Descriptive statistics, including mean and standard deviation, and inferential statistics, including Pearson's correlation coefficient, and stepwise multiple regression, were applied for data analysis. The findings revealed that 1) the factors influencing digital organization were at a high level, with the highest mean for networking in digital technology management, followed by digital leadership, budget, and laws and policies, while digital competition had the lowest mean. 2) The schools' digital organization was at a high level, with digital management processes scoring the highest, followed by digital citizenship and digital technology resources, and digital organizational culture scoring the lowest. 3) All factors were positively and significantly correlated with the digital organization at the 0.01 level. 4) Budget, digital leadership, and laws and policies significantly jointly predicted digital organizational development at the .01 level of statistical significance, with a multiple correlation coefficient (R) of .80, explaining 63 percent of the variance. The knowledge gained from this study reflected a systematic approach to developing digital organizations in educational institutions. The findings could be used as empirical evidence for policy formulation, administrative planning, and the development of digital leadership, with an emphasis on the appropriate, ethical, and responsible use of technology, as well as mindful collaboration. These contributions enhanced the effectiveness, transparency, and sustainability of educational administration and management, in alignment with the principles of the Eightfold Path.

Keywords: Influencing Factors; Digital Organization; Secondary Schools

บทนำ

ปัจจุบัน ในยุคที่โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประเทศไทยต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี ทุกภาคส่วนจึงต้องปรับตัวอย่างมีความรับผิดชอบและยึดหลักมรรค 8 เพื่อรักษาคุณภาพชีวิต สนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน และแข่งขันในตลาดโลกอย่างซื่อสัตย์ มีความเมตตา และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580 ที่เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล และทรัพยากรมนุษย์ผ่านระบบดิจิทัล เพื่อให้ประเทศเข้าสู่ไทยแลนด์ 4.0 และสังคมที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงานภาครัฐช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ความโปร่งใส ลดต้นทุน และ อำนวยความสะดวกต่อประชาชนอย่างรับผิดชอบและเป็นธรรมตามพระราชบัญญัติการบริหารและการ ให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2563 เพื่อสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษาให้ มีทักษะด้านดิจิทัล การพัฒนา Digital Literacy การเรียนรู้ผ่าน Digital Learning Platform และการสร้าง สังคมฐานความรู้ผ่าน Digital Textbook และ Digital Device (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) ควรบูรณาการควบคู่กับหลักมรรค 8 เพื่อเป็นกรอบคุณธรรมในการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา โดย ส่งเสริมให้ผู้เรียนและบุคลากรมีความเข้าใจที่ถูกต้อง รู้เท่าทัน สื่อสารอย่างสร้างสรรค์ ใช้เทคโนโลยีอย่าง ซื่อสัตย์ มีความเพียร รอบคอบ และมีสมาธิในการเรียนรู้ ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้แบบองค์รวดิจิทัลสามารถ

พัฒนาผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณธรรม อันนำไปสู่สังคมฐานความรู้ที่มีคุณภาพและยั่งยืน

สถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อขับเคลื่อนประเทศไทย 4.0 ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การสร้างสรรค์นวัตกรรม และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผ่านการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) การบริหารจัดการสถานศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนสู่ยุคดิจิทัล ด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร การประเมินผล และนวัตกรรมการเรียนรู้ โดยการเปลี่ยนผ่านสู่องค์กรดิจิทัลต้องอาศัยองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ Mindset, Practices, Workforce และ Resources เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความสำเร็จอย่างยั่งยืน (Deborah et al., 2016) ทั้งนี้ ผู้นำองค์กรที่มีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนและสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลในสถานศึกษา (จันทร์จิรา เหลลราช, 2564) นอกจากนี้นโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัดมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาดิจิทัลของสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการกำหนดแนวทางปฏิบัติและการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนด้านเทคโนโลยี (ธิดา แซ่ซัน, 2566)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรดิจิทัล ได้แก่ การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะด้านวิชาการและดิจิทัล การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและสังคมยุค New Normal การพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลาง (Big Data) และการจัดระบบสารสนเทศที่เชื่อมโยงและปลอดภัย รวมทั้งการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในด้านการบริหารจัดการและการเรียนการสอน อย่างไรก็ตาม การพัฒนาองค์กรดิจิทัลยังเผชิญอุปสรรคหลายด้าน ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยีไม่เพียงพอ การขาดทักษะการใช้เทคโนโลยีของครูและบุคลากร ความไม่พร้อมขององค์กรในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง และการทำงานแบบดั้งเดิมที่ไม่รองรับระบบดิจิทัล ปัญหาเหล่านี้ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้และการบริหารจัดการดิจิทัล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร, 2566)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาองค์กรการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการสร้างความเป็นองค์กรดิจิทัลที่สอดคล้องกับหลักมรรค 8 ซึ่งเน้นคุณธรรม ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ทั้งนี้มุ่งให้สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษานำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและแผนกลยุทธ์ด้าน Digital Leadership การพัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากร และการบริหารทรัพยากรอย่างยั่งยืน โดยอาศัยการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดในการกำหนดทิศทางและจัดสรรทรัพยากร เพื่อผลักดันให้สถานศึกษาก้าวสู่องค์กรดิจิทัลที่มีคุณธรรม มีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัลได้อย่างยั่งยืน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร, 2567)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษากับความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาด้านเนื้อหาด้วยวิธีการสืบค้นจากเอกสารปฐมภูมิและทุติยภูมิ งานวิจัยวิทยานิพนธ์ หนังสือและวารสาร ในประเด็นเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีการบริหารการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัล และความเป็นองค์กรดิจิทัล เป็นต้น โดยทำการนำแนวคิดจากนักวิชาการต่างๆ นำมาสังเคราะห์ และแจกแจงความถี่ตามนักวิชาการที่มีความเห็นตรงกัน ซึ่งแสดงรายละเอียดการสังเคราะห์ที่ได้ องค์ประกอบความเป็นองค์กรดิจิทัลและปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลออกมาศึกษาต่อ

ขั้นตอนที่ 2 ประชากร/พื้นที่วิจัย 1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ปีการศึกษา 2568 จำนวน 1,502 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 101 คน ครูจำนวน 1,401 คน

ขั้นตอนที่ 3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ปีการศึกษา 2568 จำนวน 307 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้ตารางของ (Krejcie and Morgan, 1970) โดยแบ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 21 คน และครู จำนวน 286 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้ ขั้นที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) 1) แบ่งประชากรเป็นชั้นภูมิโดยใช้ตำแหน่งและโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร เป็นตัวแปรแบ่งชั้นภูมิ 2) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิตามสัดส่วน 3) สุ่มกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิตามสัดส่วนให้ครอบคลุมตำแหน่งและโรงเรียน ขั้นที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) สุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากตามตำแหน่งและโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ที่ได้จากขั้นที่ 1 จนครบตามขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 4 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา และตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา ซึ่งเป็นแบบ

มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบสอบถามผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญด้วยค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC 0.60-1.00 และตรวจสอบความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .992

ขั้นตอนที่ 5 การรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ผู้วิจัยทำหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ถึงสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และ 2) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นไปดำเนินการเก็บข้อมูลผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการเก็บข้อมูลรูปแบบออนไลน์ ผ่านบริการของ Google Form ในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาเก็บข้อมูล

ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 7 สรุปผลการศึกษาวิจัย โดยการนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทั้งหมด 5 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา และตอนที่ 5 วิเคราะห์สมการพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญในการทำนายความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา เป็นตัวแปรเกณฑ์ แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยรวมและรายด้าน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.21, S.D. = 0.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการสร้างเครือข่ายในการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X}$ = 4.29, S.D. = 0.20) รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำทางดิจิทัล ($\bar{X}$ = 4.26, S.D. = 0.26) คือ ด้านงบประมาณ ($\bar{X}$ = 4.24, S.D. = 0.26) ด้านกฎหมายและนโยบาย ($\bar{X}$ = 4.13, S.D. = 0.32) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ด้านการแข่งขันทางดิจิทัล ($\bar{X}$ = 4.11, S.D. = 0.51)

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยภาพรวมและรายด้าน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.18, S.D. = 0.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านกระบวนการจัดการดิจิทัล ($\bar{X}$ = 4.22, S.D. = 0.34) รองลงมา คือ ด้านความเป็นพลเมืองดิจิทัล ($\bar{X}$ = 4.20, S.D. = 0.33) ด้านทรัพยากรเทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X}$ = 4.16, S.D. = 0.51) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ วัฒนธรรมองค์กรดิจิทัล ($\bar{X}$ = 4.14, S.D. = 0.36)

วัตถุประสงคที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อยู่ในระดับสูง ($R = 0.80$)

วัตถุประสงคที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญในการทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษาโดยใช้ความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร เป็นตัวแปรถดถอยแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร คือ ด้านงบประมาณ (X_3) ด้านภาวะผู้นำทางดิจิทัล (X_2) ด้านกฎหมายและนโยบาย (X_4) มีความสัมพันธ์กับความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.80 และร่วมกันทำนาย ความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชรร้อยละ 0.63 และมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยมีค่า $F = 173.06$ และมีค่า $Sig. = 0.000$ โดยจะขอแสดงตารางแสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลประกอบดังนี้

	B	S.E.b	Beta	T	Sig.
(Constant)	0.381	0.168		2.261	0.024*
X_3	0.476	0.044	0.483	10.732	0.000**
X_2	0.252	0.044	0.256	5.726	0.000**
X_4	0.172	0.032	0.213	5.310	0.000**
$R = .80$ $R^2 = .63$ Adjusted $R^2 = .63$ $F = 173.06$					

** $p < .01$, * $p < .05$

จากตาราง สามารถสร้างสมการทำนายได้ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $\hat{Y} = 0.381 + 0.476(X_3) + 0.252(X_2) + 0.172(X_4)$ และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $\hat{Z} = 0.483(Z_3) + 0.256(Z_2) + 0.213(Z_4)$

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทุกปัจจัยมีความสำคัญ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การสร้างเครือข่ายในการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัล ภาวะผู้นำทางดิจิทัล งบประมาณ กฎหมายและนโยบาย และการแข่งขันทางดิจิทัล สะท้อนถึงความพร้อมของสถานศึกษาในการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัลอย่างรอบด้าน ปัจจัยด้านการสร้างเครือข่ายมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เนื่องจากช่วยส่งเสริมการเชื่อมโยงข้อมูลการทำงานร่วมกัน และการจัดการเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานของ นภัสร พันธุ์ทิพย์ (2566) ที่ชี้ว่าการสร้างเครือข่าย ภาวะผู้นำ งบประมาณ และกฎหมายที่ทันสมัย เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรดิจิทัลภาครัฐ รวมทั้งสอดคล้องกับงานของ ชุติมา ภัทรานนท์ (2566) ที่พบว่าความ

ร่วมมือด้านเครือข่ายเทคโนโลยีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความเป็นองค์กรดิจิทัลอย่างมีนัยสำคัญ แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาองค์กรดิจิทัลจำเป็นต้องอาศัยการบูรณาการหลายปัจจัยร่วมกันอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

2. ผลการศึกษาความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านกระบวนการจัดการดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือความเป็นพลเมืองดิจิทัลและทรัพยากรเทคโนโลยีดิจิทัล ขณะที่ด้านวัฒนธรรมองค์กรดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด สะท้อนว่าการพัฒนาด้านกระบวนการและการบริหารจัดการสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรมมากกว่าการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งต้องอาศัยเวลาและการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ นลกข เกตุพลสังข์ (2567) ที่พบว่าด้านกระบวนการปฏิบัติงานดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านวัฒนธรรมองค์กรดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเช่นเดียวกัน นอกจากนี้เมื่อพิจารณาด้านกระบวนการจัดการดิจิทัล พบว่าการพัฒนาทักษะดิจิทัลของครู การใช้ข้อมูลดิจิทัลในการตัดสินใจ และการส่งเสริมนวัตกรรมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ขณะที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยียังเป็นประเด็นที่ต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับงานของ สมชาย ศรีสมบูรณ์ (2566) และ กนกพร นิมนวล (2567) ที่ชี้ว่าการจัดการดิจิทัล การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การสนับสนุนงบประมาณ และการบูรณาการเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการพัฒนาองค์กรดิจิทัลในสถานศึกษา

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบว่าตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเป็นองค์กรดิจิทัลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สามารถอภิปรายได้ดังนี้

3.1 ปัจจัยด้านการสร้างเครือข่ายการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การมีเครือข่ายความร่วมมือด้านเทคโนโลยีระหว่างสถานศึกษา หน่วยงานรัฐ เอกชน และสถาบันอุดมศึกษา ช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ทรัพยากร และนวัตกรรม ทำให้สถานศึกษาปรับตัวได้รวดเร็วและมีความพร้อมด้านดิจิทัลมากขึ้น สอดคล้องกับ นลกข เกตุพลสังข์ (2567) ที่พบว่ามิติด้านเครือข่ายมีความสัมพันธ์เชิงบวกค่อนข้างสูงกับความเป็นองค์กรดิจิทัล ($r=.758$) รวมถึงสอดคล้องกับ ภาณุมาศ บัวจัน (2567) ที่ชี้ว่าเครือข่ายเป็นปัจจัยสำคัญต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน

3.2 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางดิจิทัล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้นำดิจิทัลสามารถมองเห็นทิศทางเทคโนโลยี วางวิสัยทัศน์ และสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรเปิดรับนวัตกรรม ส่งผลให้องค์กรพัฒนาระบบดิจิทัลได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ มนัสพงษ์ เก่งฉลาด และสมศักดิ์ เอี่ยมคงสี (2566) ที่ระบุว่าภาวะผู้นำดิจิทัลสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถของครู รวมถึงงานของ มนัญชยา พัฒนประดิษฐ์ และจันทร์ศรี ภูติอริวัฒน์ (2568) ที่พบว่าผู้นำดิจิทัลมีผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนยุคดิจิทัลอย่างชัดเจน

3.3 ปัจจัยด้านงบประมาณ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า งบประมาณที่เพียงพอสนับสนุนการจัดหาอุปกรณ์พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบอินเทอร์เน็ต และอบรมครู ส่งผลให้การเปลี่ยนผ่านสู่องค์กรดิจิทัลเกิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สาวิกกดิ์ กันนุฬา (2567) ที่พบว่าโรงเรียนที่มีงบประมาณจำกัดไม่สามารถอัปเดตระบบเทคโนโลยีได้เต็มที่ และงานของ ธนิต วิจิต และคณะ (2566) ที่ระบุว่าการจัดสรรงบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญต่อการขยายระบบดิจิทัลในโรงเรียน

3.4 ปัจจัยด้านกฎหมายและนโยบาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กฎหมายและนโยบายดิจิทัลของรัฐ เช่น ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาดิจิทัล และนโยบาย สพฐ. ทำให้สถานศึกษาต้องเร่งปรับตัวสู่ระบบดิจิทัลมากขึ้น ทั้งด้านบริหาร การเรียนการสอน และการจัดการข้อมูล นอกจากนี้ การมีมาตรการคุ้มครองข้อมูลและ

นโยบายดิจิทัลระดับสถานศึกษาทำให้บุคลากรเกิดความมั่นใจในการใช้งานเทคโนโลยี สอดคล้องกับภาวิตา พูนผล (2566) ที่พบว่านโยบายจากต้นสังกัดเป็นแรงขับเคลื่อนต่อการพัฒนาดิจิทัลของโรงเรียน อีกทั้งยังสอดคล้องกับหลักการในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 ที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างเป็นระบบ

3.5 ปัจจัยด้านการแข่งขันทางดิจิทัล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนต้องการสร้างความได้เปรียบในการจัดการเรียนการสอนและการบริหาร จึงต้องพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านอุปกรณ์ บุคลากร และการใช้ข้อมูลเพื่อวางแผนกลยุทธ์ การแข่งขันทางดิจิทัลยังช่วยให้โรงเรียนตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานของ นลกข เกตุพลสังข์ (2567) ที่พบว่าการแข่งขันทางดิจิทัลเป็นตัวกำหนดระดับการพัฒนาดิจิทัลของสถานศึกษา และสอดคล้องกับ อรรถพล บวรธรรมจักร, พุฒิธร จิรายุส และ ธนินันท์ ธนันทปัทม (2565) ที่พบว่าความได้เปรียบด้านเทคโนโลยีมีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคและพฤติกรรมกรยอมรับเทคโนโลยี ซึ่งชี้ว่าการแข่งขันด้านเทคโนโลยีเป็นแรงผลักดันสำคัญต่อการพัฒนาองค์กร

4. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ด้านงบประมาณ ด้านภาวะผู้นำทางดิจิทัล และด้านกฎหมายและนโยบาย มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเป็นองค์กรดิจิทัลอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .80 และร่วมกันทำนายความเป็นองค์กรดิจิทัลได้ร้อยละ .63 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาในสังกัดมีการให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเทคโนโลยี การบริหารดิจิทัล และการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงของยุคดิจิทัลอย่างจริงจัง อีกทั้งผลการวิเคราะห์ค่า $F=173.06$ และ $Sig.=0.000$ แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์เป็นเชิงเส้นตรงและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การเปลี่ยนผ่านสู่ความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ที่มุ่งเน้นโครงการพัฒนาเทคโนโลยี การพัฒนาสมรรถนะครูด้านสื่อดิจิทัล และโครงการวิจัยและนวัตกรรมการเรียนรู้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร, 2566) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมความพร้อมด้านดิจิทัลของโรงเรียนในพื้นที่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามีความตระหนักในระดับนโยบายและการปฏิบัติที่สอดคล้องกัน ในระดับนโยบาย การกำหนดมาตรการด้านเทคโนโลยีและแนวทางการปรับใช้ ICT ในการบริหารจัดการ ทำให้สถานศึกษาต้องเร่งปรับตัวสู่ระบบดิจิทัล ส่งผลต่อการยกระดับด้านการบริหาร การจัดการข้อมูล และการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานของ Tallon และ Pinsonneault (2020) ที่พบว่ากำหนดยุทธศาสตร์เทคโนโลยีที่ชัดเจนช่วยเพิ่มความคล่องตัวและลดความเสี่ยงเชิงกฎหมายแก่หน่วยงาน ภาวะผู้นำทางดิจิทัลมีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล การผลักดันการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้นำดิจิทัลมีความเข้าใจต่อการบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับการเรียนการสอนและการบริหารอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ Marcadt and Reynolds (2020) และเอกรัตน์ เชื้อวงศ์ (2564) ที่ระบุว่าภาวะผู้นำดิจิทัลมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการใช้เทคโนโลยี ความยั่งยืนของการพัฒนา และบรรยากาศโรงเรียน ด้านงบประมาณเป็นทรัพยากรพื้นฐานที่ส่งผลโดยตรงต่อความสามารถของโรงเรียนในการจัดหาอุปกรณ์ พัฒนาบุคลากร และบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินโครงการดิจิทัลได้ต่อเนื่อง มีความพร้อมด้านเทคโนโลยี และเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ สอดคล้องกับ Venkatraman (2013) ที่ชี้ว่าความสามารถทางดิจิทัลที่เกิดจากการลงทุนอย่างเป็นระบบนำไปสู่ความได้เปรียบทางการแข่งขัน โดยรวมแล้ว ผลการวิจัยสะท้อนว่าปัจจัยด้านภาวะ

ผู้นำ งบประมาณ และนโยบายดิจิทัล เป็นตัวผลักดันสำคัญต่อการพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นองค์กรดิจิทัลอย่างแท้จริง ซึ่งทำให้โรงเรียนสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่จากงานวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ผู้วิจัยพบองค์ความรู้ใหม่จากการศึกษาความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา โดยการรวบรวมและสังเคราะห์งานวิจัยออกเป็นโมเดล การบูรณาการปัจจัยนำเข้าสู่ความเป็นองค์กรดิจิทัลกับหลักมรรค 8 ดังนี้

ภาพที่ 1: ภาพแผนภาพการบูรณาการปัจจัยนำเข้าสู่ความเป็นองค์กรดิจิทัลกับหลักมรรค 8

1. ปัจจัยด้านการสร้างเครือข่ายการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง การสร้างเครือข่ายการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้องค์กรสามารถเชื่อมโยงบุคลากร หน่วยงาน และทรัพยากรดิจิทัลเข้าด้วยกันอย่างมีประสิทธิภาพ ความเชื่อมโยงนี้สอดคล้องกับหลัก สัมมาทิฐิ (ความเห็นชอบ) ซึ่งบุคลากรทุกคนต้องเข้าใจวิสัยทัศน์และเป้าหมายขององค์กรอย่างถูกต้อง รวมถึงเห็นคุณค่าของการเชื่อมโยงกันเพื่อประโยชน์ร่วม การดำเนินงานในเครือข่ายนี้ยังสะท้อน สัมมาสัมพันธะ (การกระทำชอบ) โดยทุกขั้นตอนต้องโปร่งใส ถูกต้อง และเป็นไปตามหลักคุณธรรม เพื่อให้การสร้างเครือข่ายดิจิทัลเกิดประสิทธิผลสูงสุดและสร้างความไว้วางใจในองค์กร

2. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางดิจิทัล หมายถึง ภาวะผู้นำทางดิจิทัลเป็นปัจจัยสำคัญที่ชี้นำทิศทางการเปลี่ยนผ่านสู่ความเป็นองค์กรดิจิทัล ผู้นำต้องมี สัมมาสังคัปปะ (ความดำรงชอบ) คือมีเจตนาดี วางแผนและตัดสินใจอย่างรอบคอบ และต้องคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมขององค์กร การสื่อสารของผู้นำก็สำคัญเท่า ๆ กัน ซึ่งสะท้อน สัมมาวาจา (เจรจาชอบ) การสื่อสารต้องสุจริต ชัดเจน และสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานอย่างเต็มศักยภาพ ผู้นำดิจิทัลที่ปฏิบัติได้ตามหลักธรรมนี้จะช่วยสร้างวัฒนธรรมองค์กรดิจิทัลที่เข้มแข็งและยั่งยืน

3. ปัจจัยด้านงบประมาณ หมายถึง การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนการพัฒนางานองค์กรดิจิทัล การใช้ทรัพยากรเหล่านี้ควรสะท้อน สัมมาอาชีวะ (อาชีพชอบ) คือทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบและซื่อสัตย์ รวมถึง สัมมาวายามะ (ความเพียรชอบ) บุคลากรทุกคนต้องพยายามพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด การจัดสรรทรัพยากรอย่างมีคุณธรรมและความเพียรจะทำให้องค์กรสามารถก้าวสู่ความเป็นดิจิทัลได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

4. ปัจจัยด้านกฎหมายและนโยบาย หมายถึง การปฏิบัติตามกฎหมายและนโยบายสนับสนุนเป็นปัจจัยที่ทำให้การบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลมีมาตรฐานและปลอดภัย การดำเนินงานต้องสะท้อน สัมมาสติ (ความระลึกชอบ) คือมีความระมัดระวัง และตระหนักถึงความถูกต้องในทุกขั้นตอน การปฏิบัติที่สอดคล้องกับกฎหมายและนโยบายจะสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นคงให้กับระบบดิจิทัลขององค์กร ทำให้การพัฒนาเป็นไปอย่างเป็นระบบและมีคุณธรรม

5. ปัจจัยด้านการแข่งขันทางดิจิทัล หมายถึง การแข่งขันทางดิจิทัลเป็นแรงผลักดันให้องค์กรพัฒนาอย่างต่อเนื่องและสร้างความได้เปรียบทางเทคโนโลยี ปัจจัยนี้สะท้อน สัมมาสมาธิ (ความตั้งใจแน่วแน่) ซึ่งบุคลากรและผู้บริหารต้องมีสมาธิ มุ่งมั่นในการพัฒนางานองค์กร และตั้งใจทำงานให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีที่สุด การใช้เทคโนโลยีในกระบวนการทำงานต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนและดำเนินการอย่างมีคุณธรรม การแข่งขันที่ดำเนินไปด้วยความตั้งใจและคุณธรรมจะสร้างความได้เปรียบอย่างยั่งยืนและพัฒนางานองค์กรไปสู่ความเป็นดิจิทัลอย่างมั่นคง

สรุป

ผลการศึกษาสะท้อนว่าความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชรได้รับอิทธิพลจากการสร้างเครือข่ายและภาวะผู้นำทางดิจิทัล ซึ่งสามารถบูรณาการกับหลักมรรค 8 เป็นกรอบการพัฒนางานองค์กร โดยการสร้างเครือข่ายสอดคล้องกับการสื่อสารและการทำงานร่วมกันอย่างโปร่งใสและมีจริยธรรม ขณะที่ภาวะผู้นำทางดิจิทัลสะท้อนวิสัยทัศน์และเจตนารมณ์ที่ถูกต้องในการขับเคลื่อนเทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ทั้งนี้ การพัฒนางานองค์กรอย่างต่อเนื่องต้องอาศัยความเพียร ความรอบคอบ และความรับผิดชอบ ส่งผลให้สถานศึกษาก้าวสู่องค์กรดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม และยั่งยืน

การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรเทคโนโลยีมีความสำคัญต่อความพร้อมของสถานศึกษาในการลงทุนด้านอุปกรณ์ ซอฟต์แวร์ และการพัฒนาบุคลากร ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการใช้งานเทคโนโลยี กฎหมายและนโยบายสนับสนุนเป็นกรอบแนวทางที่สร้างความมั่นใจและกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานให้ปลอดภัย มีความถูกต้อง และป้องกันความผิดพลาด ส่วนการแข่งขันทางดิจิทัลช่วยกระตุ้นให้สถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการพัฒนาและปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ทำให้เกิดการพัฒนาก้าวหน้าบุคลากร และกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง

ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณพบว่าปัจจัยเหล่านี้มีความสัมพันธ์อย่างชัดเจนกับความเป็นองค์กรดิจิทัลด้านทรัพยากรเทคโนโลยีดิจิทัล โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ 0.78 และสามารถร่วมกันทำนายความเป็นองค์กรดิจิทัลด้านทรัพยากรเทคโนโลยีได้ร้อยละ 61 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาปัจจัยนำเข้าเหล่านี้มีผลต่อความสำเร็จและความเข้มแข็งขององค์ประกอบดิจิทัลในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างปัจจัยเหล่านี้กับความสำเร็จขององค์กรดิจิทัลมีค่า $F = 62.647$ และมีค่า $Sig. = 0.000$ ซึ่งยืนยันถึงความสำคัญของปัจจัยนำเข้าสู่ความเป็นองค์กรดิจิทัลอย่างชัดเจน

จากผลการวิจัยนี้ แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายภายในและภายนอกองค์กร การพัฒนาภาวะผู้นำทางดิจิทัล การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรเทคโนโลยี การปฏิบัติตามกฎหมายและนโยบาย รวมถึงการตระหนักถึงการแข่งขันทางดิจิทัล การให้ความสำคัญกับปัจจัยเหล่านี้กับหลักรรค 8 ไม่เพียงช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีและทรัพยากรดิจิทัล แต่ยังสร้างความยั่งยืนและความเข้มแข็งให้กับองค์กร นับว่าเป็นแนวทางที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในสถานศึกษา และสามารถใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาวิจัยต่อยอดเพื่อพัฒนานวัตกรรมและกลยุทธ์ดิจิทัลอื่น ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษาและสังคมได้อย่างต่อเนื่องอย่างมีคุณธรรม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร สามารถนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนา เชิงนโยบาย เพื่อสร้างกรอบการบริหารจัดการดิจิทัลของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถกำหนดนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และการพัฒนาทักษะบุคลากร ตลอดจนสร้างระบบติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย เพื่อให้สามารถปรับปรุงแนวทางให้ทันสมัย และตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีได้อย่างต่อเนื่อง สถานศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปปรับใช้ในการพัฒนานโยบายภายในโรงเรียน โดยเน้นการสร้างกรอบการปฏิบัติที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้รวมถึงการจัดทำคู่มือการใช้เทคโนโลยี การอบรมครู และบุคลากรอย่างต่อเนื่อง และการกำหนดแนวทางการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนและการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความชัดเจน ลดความเสี่ยง และเสริมสร้างความน่าเชื่อถือของโรงเรียนในฐานะองค์กรดิจิทัล ในระดับองค์กร การพัฒนานโยบายสามารถขยายไปสู่การกำหนดมาตรฐาน และแนวทางปฏิบัติร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรสามารถจัดทำแผนกลยุทธ์ดิจิทัลที่สอดคล้องกับเป้าหมายทางการศึกษาและความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมการบูรณาการเทคโนโลยีในทุกกระบวนการ ทำให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืนในการบริหารจัดการดิจิทัลของทุกสถานศึกษาในสังกัด และหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการวิจัยไปใช้สนับสนุนการพัฒนานโยบายด้านดิจิทัลของสถานศึกษา โดยเฉพาะการให้คำปรึกษาเชิงเทคนิค การสนับสนุนงบประมาณ การจัดอบรมบุคลากร และการพัฒนาเครื่องมือและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม การประสานงานระหว่างหน่วยงานเหล่านี้ จะช่วยสร้างเครือข่ายความร่วมมือและสนับสนุนการขับเคลื่อนองค์กรดิจิทัลให้เกิดผลอย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นหัวข้อเกี่ยวกับ

2.1 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารและการจัดการที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษาในระดับเขตพื้นที่ เนื่องจากการวิจัยเชิงคุณภาพจะช่วยให้เข้าใจบริบทจริง การปฏิบัติงาน ความท้าทาย และข้อจำกัดที่เกิดขึ้นในแต่ละสถานศึกษาได้อย่างละเอียด การเก็บข้อมูลเชิงลึกจากผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องจะช่วยให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์และข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรม สามารถนำไปพัฒนาการบริหารจัดการดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละเขตพื้นที่ได้จริง

2.2 ควรศึกษาเพื่อค้นหาปัจจัยเพิ่มเติมที่มีผลต่อการพัฒนาและยกระดับองค์กรดิจิทัล เพราะองค์กรดิจิทัลไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยเพียงไม่กี่ประการ การระบุปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพล เช่น วัฒนธรรมองค์กร การมีส่วนร่วม

ร่วมของบุคลากร หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ จะช่วยให้องค์กรสามารถปรับแนวทางและกลยุทธ์ได้ตรงตามความต้องการ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน ทำให้การพัฒนา มีความครอบคลุมและยั่งยืน

2.3 ควรศึกษาปัจจัยในระดับบุคคล ทีมงาน และองค์กรที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา เพื่อทำความเข้าใจความสัมพันธ์และอิทธิพลของปัจจัยแต่ละระดับอย่างครบถ้วน เพราะการบริหารจัดการองค์กรดิจิทัลเกี่ยวข้องทั้งการพัฒนาบุคลากร การสร้างความร่วมมือในทีมงาน และการกำหนดนโยบายและระบบบริหารในระดับองค์กร การศึกษาในทุกระดับช่วยให้เห็นภาพรวมขององค์ประกอบทั้งหมด และสามารถออกแบบมาตรการหรือแนวทางการพัฒนาได้ตรงจุดและมีประสิทธิภาพ

2.4 ควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา เพื่อให้สามารถระบุแนวทางและมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมความเป็นองค์กรดิจิทัล การเข้าใจสาเหตุของความสำเร็จหรือความล้มเหลวจะช่วยให้การบริหารจัดการไม่เป็นเพียงการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า แต่สามารถออกแบบกลยุทธ์และมาตรการเชิงป้องกันและส่งเสริมให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

2.5 ควรมีการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัล เช่น ภาวะผู้นำดิจิทัล การบริหารจัดการทรัพยากรและงบประมาณ การนิเทศงานและการพัฒนาบุคลากร ความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในองค์กร หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้มีความสำคัญต่อการสร้างองค์ประกอบดิจิทัลให้ครบถ้วน การพัฒนาอย่างรอบด้านจะช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง และสร้างความยั่งยืนในการพัฒนาองค์กรดิจิทัลในระยะยาว

บรรณานุกรม

- กนกพร นิ่มนวล. (2567). การพัฒนาความสามารถดิจิทัลของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. *วารสารเทคโนโลยีและการจัดการศึกษา*. 4(1), 60–68.
- ชุตินา ภัทรานนท์. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่*.
- ธนิต วิจิตและคณะ (2566). ความต้องการจำเป็นและแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดหนองคาย. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*.
- ธิดา แซ่ซุ่น. (2566). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม*.
- นภัสสร พันธุ์ทิพย์. (2566). การขับเคลื่อนองค์กรดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐ:กรณีศึกษาสำนักงานพัฒนานวัตกรรมดิจิทัลจังหวัดเชียงใหม่. *วารสารวิจัยและนวัตกรรมสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพฯ*. 5(1), 11-28.
- นลกข เกตุพลสังข์. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง. *วารสารวิชาการ การจัดการภาครัฐและเอกชน*. 6(1), 50–55.

- ภานุมาศ บัวจีน. (2567). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี. *วารสารสถาบันวิจัยพินลธรรม*. 11(3), 22-33.
- ภาวิตา พูนผล. (2566). การขับเคลื่อนนโยบายดิจิทัลเพื่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. *วารสารครุศาสตร์ดิจิทัล*. 3(1), 112-131.
- มนัญญา พัฒนประดิษฐ์ และจันทร์ศรี ภูติอริวัฒน์. (2568). ปัจจัยลักษณะองค์การและปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีในยุคดิจิทัล. *วารสารบริหารการศึกษา มศว SWU Educational Administration Journal*. 6(1), 25-36.
- มนัสพงษ์ เก่งฉลาด และ สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพฯ เขต 1. *วารสารบริหารการศึกษา มศว*. 8(1), 46-55.
- สาวิกัด กัณนุฬา. (2567). การศึกษาปัญหาและแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33. *มจร การพัฒนาสังคม*. 9(2), 288-299.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร. (2566). รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. สืบค้น 25 กันยายน 2568 จาก <https://drive.google.com/file/d/1B5l35ODfBxlnL0e0P-8lUrtQWlBDasav/view>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร. (2567). รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. สืบค้น 25 กันยายน 2568 จาก https://drive.google.com/file/d/11_NWfoXLtGd2TCJXO5oM_EudF1wH3tZL/view
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *แนวทางการพัฒนาการศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อรรถพล บวรธรรมจักร, พุฒิธร จิรายุส และ ธนินันท์ ธนันทพัฒน์. (2565). ปัจจัยด้านความได้เปรียบทางการแข่งขันด้านเทคโนโลยีและปัจจัยด้านการยอมรับเทคโนโลยีที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจซื้อ SMART DEVICES ของประชากรในเขตกรุงเทพฯ. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์*. 6(1), 110-122.
- เอกรัตน์ เชื้อวงศ์. (2564). องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. *ปริญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยขอนแก่น*.
- Marquardt, M. J., & Reynolds, A. (1994). *The Digital Organization*. New York: Richard D. Irwin.
- Tallon, P. P., & Pinsonneault, A. (2020). Competing perspectives on the link between strategic information technology alignment and organizational agility: Insights from a mediation model. *MIS Quarterly*. 35(2), 463-486.
- Venkatraman, N. (2013). Digital business strategy: Toward a next generation of insights. *MIS Quarterly*. 37(2), 471-482.